

Anna Sørli Asmervik

Hvordan utnytter Kina den demokratiske friheten i Taiwan for å spre desinformasjon og propaganda?

En kvalitativ studie med hensikt å skape en systematisk oversikt over problemstillingens tematikk med en geografisk tilnærming

Bacheloroppgave i Geografi

Veileder: Thomas Halvorsen

Mai 2023

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Anna Sørli Asmervik

Hvordan utnytter Kina den demokratiske friheten i Taiwan for å spre desinformasjon og propaganda?

En kvalitativ studie med hensikt å skape en systematisk oversikt over problemstillingens tematikk med en geografisk tilnærming

Bacheloroppgave i Geografi
Veileder: Thomas Halvorsen
Mai 2023

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for geografi

Kunnskap for en bedre verden

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING OG PROBLEMSTILLING.....	2
2. TEORI.....	3
2.1 MALTHUS BEFOLKNINGSTEORI.....	3
2.2 ROM, STED, TERRITORIUM OG SKALA.....	4
2.2.1 Rom.....	4
2.2.2 Sted.....	5
2.2.3 Territorium.....	5
2.2.4 Skala.....	5
2.3 ØKONOMISK GLOBALISERING.....	6
2.4 IDENTITET.....	7
2.5 DEMOKRATI OG KOMMUNISME.....	9
2.5.1 Demokrati.....	9
2.5.2 Kommunisme.....	9
2.6 DESINFORMASJON OG PROPAGANDA.....	9
2.6.1 Desinformasjon.....	9
2.6.2 Propaganda.....	10
3. METODE.....	10
3.1 KVALITATIVE METODER.....	11
3.2 FREEDOM HOUSE & GLOBAL STATE OF DEMOCRACY INITIATIVE.....	11
4. EMPIRI.....	12
4.1 HISTORIE OG GEOGRAFISK Plassering.....	12
4.1.1 Historie.....	12
4.1.2 Geografisk plassering.....	15
4.2 ETTBARNSPOLITIKKEN.....	17
4.3 ØKNING I DESINFORMASJON.....	17
4.4 METODER FOR SPREDNING AV DESINFORMASJON.....	18
4.5 TAIWANS SÅRBARHET.....	20
4.6 TAIWANS SVAR PÅ DESINFORMASJONSKAMPANJER.....	21
5. RESULTAT/ANALYSE.....	22
5.1 SAMMENHENG MELLOM MALTERS LOV OG DESINFORMASJONSSPREDNING.....	24
5.2 GLOBALE MARKEDET VS. DEMOKRATISKE STATER.....	25
6. FIGURLIGSTE.....	26
7. LITTERATURLISTE.....	26

1. Innledning og problemstilling

En konflikt mellom Kina og Taiwan har vært eksisterende i flere tiår. Under perioden med konflikt har Kina stilt krav på at det taiwanske territoriet tilhører dem, samtidig har Taiwan forsøkt å bli uavhengige som har bidratt til økte spenninger og konflikt mellom nasjonene. Denne konflikten overskrider landegrenser og har fått en internasjonal oppmerksomhet. Det er mulig å argumentere for at spenningene mellom Kina og Taiwan har røtter fra deres kulturelle og politiske forskjeller. (Marinaccio, 2022) Disse to landenes grunnleggende motsetninger mellom deres ideologier om demokrati og diktatur kan ha hatt en innvirkning på forholdet deres, og kan vise hvor kompleks denne konflikten er.

Etter seieren til det demokratiske progressive fremskrittspartiet (DPP) i Taiwans nasjonale valg i 2016, har Kina økt spredning av propaganda og desinformasjon rettet mot den taiwanske øya. (FreedomHouse, Beijing´s global media influense 2022, 2022) Kina har brukt flere strategiske metoder for å destabilisere den taiwanske regjeringen. Taiwan er sårbare mot kinesisk propaganda- og desinformasjonskampanjer på grunn av ytringsfriheten deres der de er i verdenstoppen av frie land. (FreedomHouse, Freedom in the world 2022: Taiwan, 2022)

Dette studiet har et mål om å utforske eksisterende forskning om tematikken til problemstillingen, og forsøke å gi en strukturert analyse. Hovedmålet med studiet er å lage en strukturert presentasjon av forskning, offisielle dokumenter og teori som kan gi en bedre forståelse av konflikten mellom Kina og Taiwan. Denne oppgaven er dagsrelevant da Taiwan skal ha et nytt nasjonalt valg i januar 2024 som ikke er mer enn noen måneder til.

Problemstillingen og underspørsmål for oppgaven:

Hvordan utnytter Kina den demokratiske friheten i Taiwan for å spre propaganda og desinformasjon?

Hvilke metoder bruker Kina for spredning av propaganda og desinformasjon?

Har Kinas desinformasjonskampanjer en sammenheng med den økonomiske globaliseringen?

Dette studiet skal bruke et samfunnsgeografisk perspektiv som tilbyr en distinkt tilnærming til å analysere forskjellige styringssystemer, økonomisk globalisering, ettbarnspolitikken til Kina og metoder brukt av kinesiske tjenestemenn for å spre propaganda. Denne artikkelen har et mål

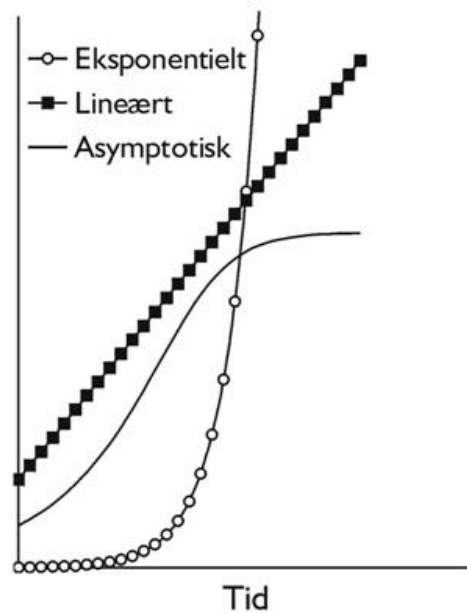
om å gi en omfattende analyse av nevnte tematikk ved å bruke teorier samt viktige konsepter, som kan gjøre en dypere geografisk forståelse mulig.

2. Teori

2.1 Malthus befolkningsteori

I 1798 kom økonomien Thomas Robert Malthus med en teori om befolkningsvekst. Denne teorien har blitt mye diskutert i både samtida og fortiden. For å forklare hva denne teorien går ut på kort – teorien tar for seg at overbefolkning er en konstant trussel i alle samfunn. (Rønning, 2009)

Malthus sin befolkningsteori: «mens befolkningstallet øker eksponentielt, øker næringsgrunnlaget bare lineært.» Ved å bruke denne teorien som et standpunkt mente Malthus at en stor del av befolkningen kom til å lide nød. Han kom med både konkrete konklusjoner og anbefalinger rundt teorien sin – Å gi mat til de trengende vil gi et resultat der flere ender opp med å lide. På det grunnlaget argumenterte han mot å hjelpe de trengende, siden ifølge hans teori, vil det alltid eksistere trengende mennesker. Ved å gi næring til de som sultet, hevdet han, antallet lidende ville øke siden de trengende da ville formere seg og få flere etterkommere som sultet. Noen av de spådde effektene på matmangel ifølge Malthus er krig, epidemier og hungersnød. Løsningen hans for å bekjempe dette potensielle problemet var å la de som sultet dø, noe han hadde mente kunne forhindre konflikt samt spredning av sykdom. (Sandvik, 1998) Ifølge Malthus vil befolkningsveksten være eksponentiell, mens vekst i matforsyningen vil være lineær. (Rønning, 2009)

Figur 1 - Eksponentielt, lineært og Asymptotisk vekstkurve. (Sandvik, 1998)

Uansett hvor bratt en lineær vekstkurve er, og på hvilken høyde den begynner vil den eksponentielle vekstkurven etter lang nok tid ta igjen den lineære. Firkantene og sirklene viser at tilveksten til hver tidsenhet er uforandret ved lineær vekst, men øker alltid i den eksponentielle vekstkurven. En Asymptotisk vekst kan begynne som en eksponentiell vekst, men flater deretter ut. (Sandvik, 1998)

Bemerkningen til Malthus av et potensielt fødselsoverskudd i forhold til ressursgrunnet er en sentral kjerne i populasjonsøkologien. (Rønning, 2009)

2.2 Rom, sted, territorium og skala

Samfunnsgeografi er et 'romlig' fag som bygger på kjernebegrepene rom, sted, territorium og skala. Tradisjonelt har dette blitt definert på to måter: som et syntesefag der geografi integrerer kunnskap fra andre disipliner for å forstå geografiske områder og natur/samfunns-relasjoner, og som et 'romlig' vitenskapsfag som tar hensyn til romlig perspektiv på prosesser som også studeres av andre fag som for eksempel statsvitenskap. Den romlige og systematiske tilnærmingen er det som definerer moderne samfunnsgeografi. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, ss. 45-46)

2.2.1 Rom

I faget samfunnsgeografi handler begrepet rom om å matrise der noe er lokalisert. Det er forskjellige måter å forstå rom på. Geografer skiller mellom absolutt, relativ og relasjonell forståelse av rom. Absolutt rom betyr at den fysiske verden er en objektiv ramme for

lokalisering av materielle ting, aktører og praksiser. Relativt rom betyr at den geografiske overflaten ikke er objektivt gitt, men avhenger av den som observerer og representerer rommet. Relasjonelt rom betyr at rommet konstitueres av relasjonene som er bygg inn i objekter, aktører og praksiser. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, ss. 47-48)

2.2.2 Sted

Begrepet sted brukes av samfunnsgeografer når det er snakk om en avgrenset og meningsbærende del av rommet. Forskjellige steder kan ha forskjellig størrelse. Et sted er en lokasjon i absolutt relativt og rasjonelt rom. Det består av materielle elementer som kan koordinatfestes og relative elementer som er mer subjektive og flytende. For å forstå steder må man ta for seg de materielle samt de relative elementene og hvordan de interagerer. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, ss. 49-51)

2.2.3 Territorium

Territorium er et begrep som referer til en avgrenset del av geografisk rom. Begrepet brukes først og fremst til å referere til det geografiske området der en stat krever suverenitet. Territorium er knyttet til begrepet territorialitet – det å gjøre krav på territorium. Territorier er konstruerte avgrensninger av geografisk rom og brukes som en strategi for å kunne oppnå makt og for å utøve motstand mot andres maktstrategier. Territorier er av essensiell betydning, som grunnlag for identitet og tilhørighet. Det er mulig å konstruere uformell territorier ved klasse, etnisitet, seksualitet og andre skillelinjer i samfunnet. Territorium og territorialitet blir forstått som et spørsmål om makt, der den grunnleggende maktutøvelsen knyttes til konstruksjon og håndhevelse av grenser. Grensestudier har i nyere tid fått økt oppmerksomhet hos samfunnsgeografer, og har satt i gang et fokus på hvordan grenser konstrueres og håndheves. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, ss. 54-56)

2.2.4 Skala

Samfunnsgeografer kan forstå skala som en målestokk, som viser størrelsesforholdet mellom visualisering av rommet, og det egentlige rommet som beskrives. Skala kan referere til ulike nivåer, spesielt med hensyn til politiske institusjoner og lokal, nasjonalt og internasjonal/globalt nivå med styring. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 52)

Globalisering har utfordret teoretiseringen av skala, og begrepet «glokalisering» er blitt brukt for å vise at globalisering ikke betyr at det globale nivået blir enerådende. Økonomisk globalisering har dannet et flerskala styringssystem, der ulike nivåer forstyrrer hverandre. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 54)

2.3 Økonomisk globalisering

Funksjonell integrasjon av økonomisk aktivitet på tvers av landegrenser definerer økonomisk globalisering. Det er en forskjell mellom globalisering og internasjonalisering, der internasjonalisering betyr spredning av økonomisk aktivitet på tvers av landegrenser uten den funksjonelle integrasjonen. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 74)

På tvers av forskjellige nasjoner opplever andelen av utenlandske direkte investeringer (FDI) sammenlignet med bruttonasjonalprodukt (BNP) store svinger, som indikerer at FDI verken er en konsekvent tidsbestemt eller en lokalisert prosess. FDI blir ofte brukt som et mål på økonomisk globalisering. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 76) Det fins flere forklaringer på økonomisk globalisering. Enkelte eksperter mener kapitalismen er en utløsende faktor, mens andre mener imperialismen er den utløsende faktoren. En deduktiv tilnærming til globalisering innebærer at systematiske trekk i verdensøkonomien vises ned på landnivå og brukes som en forklaring på økonomisk globalisering. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 77)

Årsaken til fremveksten av økonomisk globalisering finnes i mulighetene flernasjonale selskaper har til å koordinere den økonomiske aktiviteten mellom forskjellige steder over tid. Det er enkelt å flytte produksjon og kapital mellom ulike lokasjoner med forskjellige forhold. Det er to hovedårsaker til at selskaper investerer i utlandet: den ene er tilgangen til verdier som råvarer, arbeidskraft og kunnskap, den andre er å gå inn i nye markeder. Når multinasjonale selskaper flytter eiendeler utover grenser drar de nytte av forskjeller mellom nasjoner, med tyngst vekt på arbeidskraft og markeder. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 78)

Den teknologiske utviklingen og samfunnsutviklingen henger tett sammen, dette gjelder også den økonomiske globaliseringen. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 79) Økonomisk globalisering har blitt mulig ved hjelp av informasjons- og kommunikasjonsteknologi. På grunn av dette er nå små og store aktører sammenkoblet i moderne datasystemer innen finans og andre sektorer, som har ført til en økt hastighet på kapitalstrømmene. Videre har dette ført

til en økning i profittmuligheter, siden økt hastighet gir økte omsetninger. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 80)

Uttrykket «klebrige steder i glatte rom», som ble presentert av samfunnsøkonomen Ann Markusen i 1996, ble brukt som en metafor i forklaringen av økonomisk geografi. Markusen mente steder ikke var på vei til å bli mer like, men heller mer ulike. Hun mente de vellykkede stedene kunne trekke til seg økonomisk aktivitet som kom til å gi fordeler som gode arbeidsplasser, skatteinntekter og bedre infrastruktur samt kunnskapsmiljø. Mens de mindre vellykkede stedene kom til å få en mangel på disse egenskapene og få problemer, på grunn av at stater vanligvis var mindre villige til å dele ressurser til fordel for svakere steder, som ofte er lokalisert i nasjonal periferi. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 81) Noen steder, spesielt større byer, blir vinnere med et mer variert arbeidsliv samt en yngre befolkning som har en høyere materiell levestandard enn befolkningen på bygdene. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 81)

2.4 Identitet

Identitet og identitetspolitikk innenfor territorier, steder og skalaer får oppmerksomheten til sosiale geografier som spesialiserer seg på vurdering av det romlige aspektet. Sosiale og kulturelle dimensjoner ved identitet kan ikke forstås uavhengig av det romlige. Sosiokulturelle og romlige aspekter henger sammen når identitet studeres, og er et sentralt kjennetegn i sosiogeografisk forskning. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 176) Gruppeidentitet, som også er kjent som begrepet kollektiv identitet, tar for seg sosiale, kulturelle, politiske og geografiske assosiasjoner og sammenkoblinger. Denne formen for identitet viser hvor viktig det er å anerkjenne likheter innenfor en bestemt gruppe og skille den fra de utenfor den. Individuell identitet er avgjørende, men sosiologiske studier mener gruppeidentitet i stor grad definerer atferden og normene til folk. På den måten henger individuelle og kollektive identiteter sammen. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 176)

Gjennom globalisering og internasjonal migrasjon blir fortellinger om nasjonal identitet et spørsmål om forhandling og refleksivitet. Nasjonal tilhørighet sin betydning er situasjonsbestemt, og kan påvirkes av hvilken kontekst den diskuteres i. For eksempel, i en situasjon med krig, kan nasjonalitet og nasjonalfølelse ha en stor vekt og betydning. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 178)

Territoriale konstruksjoner er en sentral del av det nasjonale samfunnet, og blir definert av troen på et kulturelt distinkt hjemland. Dette er markører som skaper grenser mellom «oss» og «dem», og «her» og «der», som betyr forskjeller i kultur. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 179) Kollektive nettverk og sivilsamfunnsorganisasjoner dukker ofte opp i tankene til geografer når det er snakk om identitetspolitikk. Imidlertid kan identitetspolitikk støttes av politiske aktører, styrende organer og statlige institusjoner. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 183)

Et sentralt spørsmål som blir stilt av sosiale bevegelser er spørsmålet om identifisering av mellomliggende faktorer som støtter dem. Forskning på sosial bevegelse har fremmet tre nøkkelressurser som vises å være avgjørende for vekst av kollektive bevegelser. Den første er mobiliseringsstrukturen, som inkluderer sosiale nettverk og plattformer der deltakere aktiviseres og ledere blir trent. Den andre ressursen er institusjonelt politisk rom, denne ressursen gir frihet til å organisere kanaler for politisk tilgjengelighet, mulighet for å etablere politiske allianser og mulighet for å støtte til bevegelsens formål. Den tredje nøkkelressursen er diskursive handlingsrom, som får fram diskurs som godkjenner bevegelsen hos støttespillere, partnere og politiske motstandere. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 186) For å kunne bestemme effektiviteten på sosiale bevegelser spiller geografisk rom en stor rolle. Det er viktig å formulere gode strategier og lage kapasiteter som er tilpasset det unike forholdet til sosiale bevegelser når det skal navigeres. En mulig måte å gjennomføre dette på er gjennom dannelse av politiske allianser; dette er avgjørende for lokale organisasjoner som ønsker å øke innflytelsen sin i større omgivelser, og på en nasjonal eller global scene. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 187)

Det er viktig å vurdere den politiske implikasjonen av kollektive bevegelser. Bevegelsens forståelse og bruk av mobiliseringsstrukturer, samt diskursive og politiske rom for handlingene deres, spiller en stor rolle for den politiske gjennomkraften deres. I scenarier der globale strukturer påvirker levebrødet til ulike grupper er dette viktig, særlig når institusjonaliserte politiske rammer har en sammenheng med territoriale stater, og mobiliseringer i størst skala skjer lokalt. Dette fører med seg spørsmål om hva som etablerer et sammenhengende fellesskap blant flere identitetsmobiliseringer som har en stor betydning for spesielle lokaliteter og tilfeller. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017, s. 188)

2.5 Demokrati og kommunisme

2.5.1 Demokrati

Taiwan har et demokratisk politisk system, der det demokratiske fremskrittspartiet (DPP) har den ledende makta. Demokrati er en form for styresett der folket har enten en direkte eller en indirekte innflytelse på hvilke beslutninger som påvirker samfunnet deres. Demokrati er som oftest basert på et prinsipp om flertallsstyre, der majoriteten av befolkningen har rett til å være med i politiske bestemmelser i landet. Demokrati betyr ikke bare flertallsstyre, i sin ideelle form er styringssystemet basert på vilje og samtykke fra de styrte, institusjoner som er ansvarlige overfor alle borgere og overholdes av regler, lov samt respekt for menneskerettighetene. De som utøver makt i et demokrati, er underlagt kontroller som er både utenfor og innenfor staten. Demokratier stiller krav om åpenhet for maktutveksling som har rivaliserende kandidater eller parti der de konkurrerer ærlig og rettferdig mot hverandre. (FreedomHouse, Freedom in the world 2022, 2022)

2.5.2 Kommunisme

Kina har et kommunistisk politisk system, der det kinesiske kommunistpartiet (KKP) har den øverste makten i landet. Styreformen kommunisme er i hovedsak tilknyttet ideene til Karl Marxs skisser i «The Communist Manifesto». Kommunismen baserer seg på målet om å eliminere sosioøkonomiske klassekamper ved å skape et klasseløst samfunn der alle fordelene deles og kommer i nytte til alle i samfunnet. (National-Geographic-Society, 2022) Kommunismen tar sikte på å erstatte privat eiendom og en profitbasert økonomi med offentlig eierskap og kommunal kontroll over de viktigste produksjonsmidlene (f.eks. gruver og fabrikker) og naturressursene i et samfunn. Dette er en ideologi som er en form for sosialisme – då en høyere og mer avansert form. Hvordan kommunismen skiller seg fra sosialismen er en omdiskutert debatt. (Dagger & Ball, 2023)

2.6 Desinformasjon og propaganda

2.6.1 Desinformasjon

Kort forklart er desinformasjon en bevisst villedning som spres med hensikt å så skade. Desinformasjon kan bli brukt som et våpen i informasjonskrigføring. Det fins muligheter for at det dukker opp i påvirkningskampanjer i sosiale medier, som videre kan føre til at folk handler på en annerledes måte enn hva de ellers ville gjort (f.eks. ves å stemme på et annet

politisk parti enn de muligens ville gjort uten en ekspansjon for en påvirkningskampanje). En målrettet påvirkningskampanje med desinformasjon kan være en del av en hybrid krigføring. Fremveksten av desinformasjon har i de siste årene økt på grunn av fremveksten av internett og sosiale medier. (Regjeringen, 2022)

De aller største og mest destruktive distributørene av desinformasjon i verden er regjeringer, som driver med propaganda med hensikt å sikre regimestabilitet, eller som et forsøk på å skape ustabilitet hos sine motstandere. For å merke kommunikasjon som «desinformasjon», er det viktig å ha full forståelse av talerens fakta og/eller motiver. Dagens verden er hyppig skiftende, og begreper kan med det raskt endre seg. Det som blir kalt «desinformasjon» i dag, kan i morgen bli anerkjent som fakta. Derfor er det nødvendig å være oppmerksom på endringer i betydningen av ord og begreper (dette erfarte folkemyndigheter over hele verden under COVID-19-pandemien). Derfor er det viktig å opprettholde faktasjekk når noe skal beskrives som desinformasjon versus feilinformasjon. (FIRE, u.d.) Det som skiller desinformasjon fra feilinformasjon er det faktum at feilinformasjon spres uten å være ment for å skade, mens desinformasjon er en bevisst villedning med hensikt for å skade. (Regjeringen, 2022)

2.6.2 Propaganda

Propaganda er kort forklart en bevisst manipulerende kommunikasjon. (Regjeringen, 2022) Formålet med propaganda har vært å påvirke menneskers meninger gjennom flere hundre år av historien. Under andre verdenskrig ble propaganda brukt hyppig av statsledere for å styrke befolkningens krigsmoral og samtidig spre frykt hos fienden. Tidligere var målet med propaganda i hovedsak å bygge opp ett enkelt narrativ. I dag er hovedmålet med propaganda et forsøk på å skape en forvirring og uvisshet. Dette egner seg godt i sosiale medier der det stadig publiseres inntrykk og historier fra mange ulike kilder, uten noen form for redaksjonell hindring. (Isaksen, 2022)

3. Metode

I dette studiet er det brukt kvalitative forskningsmetoder. Ved å bruke kvalitative metoder kan det skapes en detaljert analyse ved bruk av forskjellige kilder som rapporter, publisert forskning og offentlige dokumenter. En fordypning i disse kildene kan få studiet til å få en bedre forståelse av problemstillingen. Sluttmålet er å skape en sammensatt og logisk rapport som tar i bruk allerede etablert forskning.

Kilder som er både pålitelige samt gir pålitelige resultater har vært krevende i bruken av dokumentanalyseteknikken. Det har vært viktig å trå varsomt når en tar i bruk kvalitative tilnærminger. Som et resultat har en stor mengde forskning og midler blitt brukt i å finne pålitelige og relevante kilder.

3.1 Kvalitative metoder

Det er brukt dokumentanalyse som kvalitativ metode i dette studiet. Ved bruken av dokumentanalyse er det blitt tatt i bruk tidligere forskning som angår problemet til dette studiet. En systematisk gjennomgang av eksisterende studier er det blitt brukt forskjellige empiriske og teoretiske tilnærminger. Dokumentanalyser har gitt en bredere forståelse av mangfoldig forskning og gitt en forståelse mellom varierte forskningsfelt samt forskjellige perspektiver om tematikken.

Offisielle myndighetsdokumenter er studert i forskningen for å få en forståelse av de politiske systemene i Kina og Taiwan. Dette er dokumenter som inneholder offisielle uttalelser, forskrifter og lover, og gir studiet et autoritativt perspektiv. Gransking av slike dokumenter gir mulighet for å avdekke politiske trender og mønstre i beslutningstaking. Dette er en verdifull innsikt i den politiske dynamikken mellom Kina og Taiwan.

Bruk av publiserte rapporter og forskning gitt studiet en tilgang til både empiriske og teoretiske synspunkter og faktakunnskap som tidligere er publisert av forskere. Bruk av denne typen metode stiller krav til pålitelige kilder og har derfor vist seg være tidskrevende for forskningen å finne pålitelige kilder.

3.2 Freedom house & Global State of Democracy Initiative

Studiet har tatt hovedutgangspunkt i to offisielle rapporter om demokrati i denne forskningen. Den ene rapporten er Freedom house sin årlige «Freedom in the World»-rapport, den andre rapporten er International IDEA sin Globale State of Democracy Initiative-rapport.

Freedom house publiserer en årlig rapport kalt «Freedom in the World». Dette er en global rapport der Freedom house tar for seg land og stater politiske rettigheter og sivile friheter. Rapporten er sammensatt av numeriske vurderinger med beskrivende tekster for hver land og

utvalgte gruppes territorier. 2022-utgaven som har blitt brukt i dette studiet dekker utviklingen i 195 land og 15 territorier fra perioden 1. januar 2021 til 31. desember 2021. Metodikken er i størst grad hentet fra verdenserklæringen om menneskerettigheter, som FNS generalforsamling vedtok i 1948. (FreedomHouse, Freedom in the World, u.d.)

Global State of Democracy Initiative (GSoD)-rapporten ble lansert av International IDEA i 2016. Dette er et verktøy en kan bruke om man vil finne bevisbasert og balanserte analyser og data om tilstanden og kvaliteten på demokrati for 173 land. Demokratimålingsverktøyet sporer hendelser rundt i verden og rapporterer månedlig utvikling som kan signalisere en endring i landets demokrati. (GSoD G. S.)

4. Empiri

4.1 Historie og geografisk plassering

Relasjonen mellom Kina og Taiwan er i stor grad preget av en komplisert historie, der dynamikken har blitt påvirket av deres geografiske lokasjon og økonomiske globalisering.

4.1.1 Historie

På 1600-tallet ble Taiwan en del av Kina, og var en kinesisk provins i over 200 år. Japan vant en krig mot Kina i 1895, som resulterte med at Kina ble nødt til å overgi Taiwan til Japan. Men når Japan kapitulerte etter andre verdenskrig fikk Kina Taiwan tilbake fra Japan. (FN-sambandet, Taiwan, 2023) I 1911 ble Puyi, som var daværende keiser i Qing-dynastiet, tvunget til å gi avkall på tronen som et svar på fallet til Qing-dynastiet. Dette er en hendelse som markerte slutten på to tusen år med keiserstyre i Kina. En usikker tid for Kina startet etter fallet der de møtte sosiale og politiske endringer. (Marinaccio, 2022)

Mao Zedong og hans kommunistiske styrke forsøkte å kaste ut det da regjerende nasjonalistpartiet Kuomintang, noe som førte til en borgerkrig i Kina. Denne borgerkrigen ble beseiret av kommunistene som deretter tok over makten i Kina i 1949. Etter at Mao og kommunistene tok over makta i Kina flyktet nasjonalistlederen Chiang Kai-shek med sine styrker til Taiwan. I Taiwan kunngjorde de seg selv som den rettmessige regjeringen til Kina under navnet «Republikken Kina». Republikken Kina var anerkjent som Kinas rettmessige

regjering i perioden 1949-1971. I 1971 var det Folkerepublikken Kina (PRC) som tok over Kina sin plass i FN og FNs sikkerhetsråd, noe som førte til at regjeringen i Taiwan ikke lengre ble anerkjent som representant for befolkningen i Kina. Senere på 1980-tallet startet Taiwan en demokratiseringsprosess på øya. (FN-sambandet, Taiwan, 2023)

Taiwan er en republikk med en president som statsoverhode og øverstkommanderende for militæret deres. Taiwan har vært en selvstendig stat siden 1949, men på en internasjonal skala er de ikke anerkjent som en selvstendig stat. Kina har imidlertid godtatt Taiwans selvstyre, men har satt krav til Taiwan om at øya skal underlegge seg den kinesiske styremakten. Kina truer Taiwan med at de vil invadere Taiwan dersom de formelt skulle erklære seg som selvstendige. (FN-sambandet, Taiwan, 2023)

Taiwan har i senere tid gått gjennom generasjonsskifte og en demokratisering som har startet fremveksten og opphavet til en taiwansk nasjonal identitet. Den demokratiske tilhørigheten til den taiwanske befolkningen har i de siste tiårene økt. Dette blir bekreftet i forskningen til Christine Marinaccio. I Marianaccios forskning viser hun tall som forteller at 25,5 prosent av befolkning i Taiwan omtalte seg selv som «kinesere» i 1991, mens i 2021 sank dette tallet ned til 2,7 prosent. (Marinaccio, 2022)

Kina er en sosialistisk folkerepublikk. Der det kinesiske kommunistpartiet har ledet landet uavbrutt siden 1949. Det er folkekongressen som utnevner presidenten og statsministeren til Kina. I den resterende tiden fungerer kongressens utøvende komité som en lovgivende forsamling under kontroll av KKP. (FN-sambandet, Kina, 2021) I 2013 fikk nåværende president av Kina, Xi Jinping, stillingen som Kinas president, og har vært sittende siden. Xi blir omtalt som Kinas mektigste leder siden Mao Zedong. Under styret til Xi har landet strammet inn kontroll over internett og media, diskriminert minoritetsgrupper (som uigurer og andre muslimske minoriteter), og økt overvåking over befolkningen. (FN-sambandet, Kina, 2021)

Freedom House sin årlige rapport om land og/eller territorium sine rettigheter fra 2021 viste tall der Taiwan scoret en betydelig høyere poengsum enn Kina. Taiwan fikk 94 av 100 mulige poeng, mens Kina kun fikk 9 av 100 mulige poeng. (FreedomHouse, Freedom in the World, u.d.)

Figur 2 – Taiwans demokratimål. (GSoD, 2022)

Figur 3 – Kinas demokratimål. (GSoD, 2022)

Forskjellene mellom Taiwan (figur 2) og Kina (figur 3) ut ifra Global State of Democracy Initiatives demokratimålinger fra 2021. I disse målingene blir det målt representativ regjering, tilgang til rettighet, sjekk av myndigheter, upartisk administrasjon og deltakende engasjement. (GSoD G. S., 2022)

«Det er bare ett Kina i verden, og å følge ett-Kina-prinsippet er anerkjent som norm for internasjonale relasjoner på generell konsensus i det internasjonale samfunnet» (Jinping, 2019)

Overfor er en uttalelse fra en tale holdt av Xi Jinping i forbindelse med 40-årsjubileet i sin «Beskjed til landsmenn i Taiwan» 2. januar 2019. «Ett-Kina-prinsippet» er et prinsipp som referer til en forståelse i internasjonale relasjoner om at det bare eksisterer en juridisk representant for Kina. Dette prinsippet kommer fra regjeringen i Beijing. Ikke alle stater er enige i denne fortellingen. En stor variasjon har eskalert i hvordan forskjellige utenlandske regjeringer forholder seg til dette prinsippet. (Marinaccio, 2022)

I 2014 ble Kina den største økonomien i verden, i mål av kjøpekraftsandel. De er nå verdens nest største økonomi, bak USA. Kina sto for 16 % av verdens BNP i 2018. Det er flere faktorer som spiller en rolle på hvordan Kina har klart å bli en så stor verdensøkonomi. En viktig årsak er det faktum at Kina har blitt en stor aktør innen handel som leverandør og som marked, flere kinesiske bedrifter har nådd en global skala. En annen faktor er Kinas kilde til utgående og inngående FDI i perioden 2015 til 2017. Det som også spiller en rolle her er mengden internettbrukere landet har (verdens største). En siste årsak det er viktig å nevne er Kinas tunge investering i oppbygning av en global kulturell tilstedeværelse. (Woetzel, et al., 2019)

Kina har i de siste årene fått fokus innenfor den globale økonomien. Bedrifter rundt i verden har sett muligheter til å gå inn i det kinesiske markedet. En årsak til Kinas vekst av globalisering har vært 'Belt and Road Initiative', som ble utviklet av Xi, med fokus på å koble sammen regionens land. Dette er et kinesisk ledet handelsnettverk som har gjort det mulig for store, mellomstore og små bedrifter å handle lettere og mer ekspansivt rundt i Asia. (Lu, 2018)

4.1.2 Geografisk plassering

Taiwan består av en stor og flere små øyer øst for Fastlands-Kina. (FN-sambandet, Taiwan, 2023) Landet som i dag blir styrt av Republikken Kina (ROC) ligger omtrent 161 kilometer øst for Fastlands-Kina. Mellom Kina og Taiwan ligger et Stred som blir kalt Taiwanstredet. En gruppe med mindre øyer som er kjente under navnet Kinmen-øygruppen blir administrert av ROC. Noen av disse øyene ligger svært nært landskapet til Fastlands-Kina, et eksempel på dette er øya Great Kinmen som ligger kun 2,8 kilometer fra den kinesiske havnebyen Xiamen. (Taylor, 2015)

Figur 4 – Taiwanstredet (Store norske leksikon, 2020).

I forklaringen til Kina om hvorfor de ønsker kontroll over Taiwan, bruker Kina historien om tidligere skam og ønske om fremtidig rettfærdiggjørelse. I denne fortelling blir det uttrykt at Taiwan var et resultat av svakhet og kaos i Kinas nasjon, og at det vil kunne bli løst om nasjonene gjenforenes. (Rennie, 2022) Et argument Xi bruker for gjenforening er at kinesere og taiwanere er av samme folk. Grunnlaget til Xi i dette argumentet kommer fra historien der Kuomintang flyktet fra fastlandet til øya, og derfor stammer alle innbyggere i Taiwan ifølge Xi fra Fastlands-Kina. (Marinaccio, 2022)

En erobring av Taiwan har en mulighet for å resultere med en sivil konflikt som kan ha verdensendrede konsekvenser. En kinesisk seier kan innebære nederlag for USA, som er Taiwans supermakt beskytter. USA har imidlertid avskrekket en invasjon av Taiwan fra Fastlands-Kina i syv tiår. Som et grufullt utfall kan fallet av Taiwan føre til en væpnet konflikt mellom Kina og USA. (Rennie, 2022)

4.2 Ettbarnspolitikken

Kina har et innbyggertall på over 1,4 milliarder mennesker. (FN-sambandet, Kina, 2021) Spørsmålet om befolkningskontroll har lenge vært et aktuelt tema for Kina. Dette startet med Deng Xiaoping som introduserte ettbarnspolitikken i 1979. Kina har fått både kritikk og utmerkelse for sin effektive ledelse av den store befolkningen sin. Malthus spilte en viktig rolle i formeringen av den europeiske oppfatningen av Kina, ved å gi bevis på sammenheng mellom mattilgjengelighet og varierende reproduksjonssykluser. (Bashford, 2019)

På 1980-tallet ble ettbarnspolitikken innført i Kina som et forsøk på å dempe befolkningsveksten samt å øke den økonomiske veksten i en planøkonomi der de hadde knapt med ressurser. Rundt 30 år senere stoppet imidlertid ettbarnspolitikken gradvis, og ble avsluttet i 2016. Kinas endrede demografiske realiteter samt et økende press på landets lave nivå på fruktbarhet var en driver for avslutningen av ettbarnspolitikken. Den kinesiske offentligheten bekymret seg tidligere for ukontrollert befolkningsvekst og hadde en feilaktig oppfatning av at det var befolkningsvekst som var årsaken til flere av landets sosiale og økonomiske problemer. Det er derimot i etterkant vist at store deler av Kinas fruktbarhetsnedgang skjedde før lanseringen av ettbarnspolitikken. (Feng Wang, 2016)

4.3 Økning i desinformasjon

Etter en økende spenning i Taiwanstredet og Fastlands-Kinas undertrykkelse av demokratiet i Hong Kong samt inngrep i Bhutans suverenitet kan det fastslås at dette kan bli sett på som klare eksempler på Kinas vilje til innflytelse i regionen. (GSoD G. S., 2022)

Før Taiwans nasjonale valg i 2016 kunne man ikke se like mye til Kinas aggressive desinformasjonskampanjer på en global skala som man kan se i dag. Etter dette valget startet medlemmer av sivilsamfunnet i Taiwan samt frivillige organisasjoner å gi en større oppmerksomhet til kinesiske påvirkningsoperasjoner. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022)

Etter DPP tok over makten i 2016 har forholdet mellom Kina og Taiwan blitt kjøligere. Kina har brutt den offisielle kontakten, og startet å blokkere Taiwans deltakelse i internasjonale organisasjoner. Et eksempel på dette er at Kina sørget for at Taiwan mistet sin observatørstatus i Verdens helseorganisasjon (WHO). (FN-sambandet, Taiwan, 2023)

The Taiwan Affairs som er gjort ansvarlige av det kinesiske kommunistpartiet for å sette og implementere retningslinjene knyttet til Taiwan, uttalte senere følgende:

«DPP-myndighetenes "uavhengighets" handlinger har ført til spenninger i forholdet over sundet, satt freden og stabiliteten i fare av Taiwanstredet, forsto utsiktene for fredelig gjenforening, og klemte plassen for fredelig gjenforening. fjernet i prosessen med å streve for fredelig gjenforening.» (The Taiwan Affairs Office of the State Council, 2022)

Fra og med 2019 har flere undersøkelser dokumentert en betydelig økning i overtakelsen av sosiale mediekontoer som viser manipulative pro-Beijing-fortellinger på et globalt nivå, tross for dens uetiske natur. (FreedomHouse, Beijing's Global Content Manipulation, Plenum Propaganda, Sports Activism, 2021)

I forkant av det Taiwans nasjonale valg i 2020, økte oppmerksomheten rundt Kinas påvirkningsoperasjoner seg globalt. Flere undersøkelser viste en stor skala overtakelser av uestetiske kontoer som demonstrerte at pro-Beijing styrker hadde manipulativ aktivitet på sosiale media plattformer på en global skala. Freedom house viser at KKP økte sitt forsøk i desinformasjon betydelig i perioden 2019 til 2021. (FreedomHouse, Freedom in the world 2022: Taiwan, 2022)

I det andre året av Tsai sin periode som president, ble hun møtt av et økende press fra kinesiske myndigheter angående øyas status med desinformasjon på sosiale medieplattformer og pro-Beijing-påvirkningsoperasjoner rettet mot taiwanske medier. (FreedomHouse, Freedom in the world 2022: Taiwan, 2022)

4.4 Metoder for spredning av desinformasjon

KKP-propaganda og desinformasjonkampanjer fra Beijing sprer falsk informasjon om hvordan DPP-regjeringen styrer Taiwan. KKP-propagandaen forsøker å diskreditere det demokratiske systemet i Taiwan samtidig som de fremmer Kinas autoritære modell samt ideen om forening mellom Sundet. Det blir jevnlig publisert innhold fra kinesisk statlige medier som inneholder sosiale og/eller kulturelle spørsmål som har en hensikt å bygge en fortelling om «ett Kina» der Taiwan blir inkludert som en del av «ett Kina». (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022)

Kina bruker flere metoder for å spre desinformasjon og propaganda i Taiwan. Den vanligste metoden Kina bruker er betalt annonse. De kinesiske statlige mediene har ingen direkte tilgang på det taiwanske markedet. Med hjelp fra forskjellige kanaler som inkluderer ulovlig betalte reklamer kommer de seg gjennom til befolkningen i Taiwan. Det fins lover i Taiwan som forbyr kinesiske tjenestemenn å betale medier med hensikt å publisere pro-Beijing politisk propaganda. Men selv med lover mot dette så skjer en slik propaganda i en stor skala. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022)

En annen metode Kina bruker er skjulte partnerskap med lokale medier i Taiwan. Dette går ut på at kinesisk innhold blir plassert regelmessig i forskjellige taiwanske lokale medier med hjelp av ulovlige utbredte betalte reklamer, samproduksjonsavtaler eller avtaler om deler av innhold. Innholdet som blir delt er ikke tydelig merket og kan derfor se ut som innholdet er uavhengig skrevet eller produsert nyhetsartikler, kringkastingsprogram eller en annen form for mediamateriale. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022)

Presseturer er en metode Kina bruker i sin desinformasjonkampanje i Taiwan. Dette går ut på at taiwanske journalister flere ganger blir invitert til å delta i toppmøter og andre betalte turer til Fastlands-Kina av Beijing. Målet til Beijing med disse betalte turene er å generere pro-Beijing vennlig nyhetsinnhold på øya. Kina forsøker å spre budskapet sitt om «ett Kina» gjennom nyhetsmediene på denne måten. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022)

En annen metode brukt av Kina er tvang av kjendiser og selskaper. Kinesiske myndigheter samt pro-Beijing nettbrukere har brukt tvang som en metode for å spre desinformasjon og propaganda på tvers av Sundet. Taiwanske kjendiser og selskaper har blitt tvunget til å selvsensurere eller ta parti for Taiwans status som er pro-Beijing-vennlige. Tvangen som blir brukt mot kjendisene og selskapene går ut på trusler om økonomiske straffer og/eller miste kinesiske markedsandeler, annonseinntekter eller kontakter om de ikke gjør som fortalt. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022)

En metode som har fått et globalt søkelys de siste årene er falske kontoer på sosiale plattformer som for eksempel Twitter og Facebook. Dette har blitt en mer og mer vanlig strategi brukt av Kina. Både Twitter og Facebook er forbudte i Kina. I oktober 2019 meldte Liu Xiaoming, som

i tidligere var en kinesisk ambassadør i Storbritannia, seg inn i plattformen Twitter. I denne perioden kunne man se en storm av kinesiske diplomater som startet å bruke Twitter og Facebook. Målet til Xiaoming og de andre kinesiske diplomatene på de globalt utbredte sosiale media plattformene var å øke statusen til Kinas budbringere samt å skape en form for luftspeiling av bred støtte til Kina. I seg selv kan en slik strategi ikke virke svært virkningsfull, men en stor skala av falske kontoer over tid vil kunne øke rekkevidden og autentisiteten til Kinas meldinger. (Kinetz, 2021)

4.5 Taiwans sårbarhet

Taiwan har et av verdens frieste nettmiljø ifølge en undersøkelsen «Freedom on the Net» gjort av Freedom house. I denne undersøkelsen kom Taiwan på femteplass av totalt 70 land som ble studert. Undersøkelsen ble gjennomført i løpet av 2021. Det frie nettmiljøet i Taiwan skaper en sårbarhet til landet mot Kinas desinformasjonskampanjer. På grunn av den demokratiske ytringsfriheten til Taiwan blir det vanskelig for regjeringen i landet å sensurere pro-Beijing propaganda uten å skulle skade ytringsfriheten deres. (FreedomHouse, Freedom on the net 2022: Taiwan, 2022)

Ytringsfriheten i Taiwan gjør landet svært sårbare mot desinformasjon og propaganda fra den andre siden av Sundet. Taiwan har hull i sitt regulatoriske rammeverk på grunn av en lov i landet om åpenhet for utenlandsk innflytelse. En endring eller avkastning av denne loven vil være kvelende for landets ytringsfrihet. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022)

Den private sektoren i Taiwan mottar et økende press fra regjeringen på Fastlands-Kina som skaper nok en sårbarhet for Taiwan. Mange av Taiwans private selskaper har en høy aktivitet i Kina. Kina er Taiwans største handelspartner og derfor viktig for mange taiwanske private selskaper. Flere store taiwanske firmaer har tungt investert i Kina. Den kinesiske regjeringen kan utnytte dette med å be firmaene donere penger til ønskelige politikere i Taiwan, eller kjøpe medieutslag som formidler synspunkter som KKP anser som dårlige lederskap, for deretter å introdusere en dekning som er positiv til Beijing. (FreedomHouse, Freedom in the world 2022: Taiwan, 2022)

En tidel av taiwanere i arbeidsfør alder bor i Kina. 29 prosent av eksporten til Taiwan går til Kina. Kina utnytter disse faktorene i et forsøk å rive bort makten folket har i det demokratiske Taiwan. (FreedomHouse, Freedom in the world 2022: Taiwan, 2022)

4.6 Taiwans svar på desinformasjonskampanjer

Taiwan tar desinformasjonskampanjene og pro-Beijing propaganda på alvor og har derfor jobbet i stor omfang med hvordan de skal klare å håndtere dette uten å kvele ytringsfriheten deres. Både regjeringen, organisasjoner samt privatpersoner har jobbet med forskjellige strategier for å møte påvirkningskampanjene fra andre siden av Sundet. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022)

Flere taiwanske journalister har reagert på selvsensurpresset de har møtt fra Kina. Som et svar på dette presset har noen journalister tatt i bruk strategier der de har brukt en intern hverdagsmotstand. Strategiene de har brukt kan dekke klager til selskap eller myndigheter, framfor å adlyde instruksjoner om å fjerne eller omskrive innhold fra Beijing. Taiwanske utsalgssteder har på sin side tatt i bruk noen nye finansieringsstrategier for å møte det økonomiske presset mediesektoren mottar. Finansieringsstrategiene inkluderer ideelle organisasjoner, en sosial forekomstmodell eller en blanding av offentlig tilskudd og kommersiell finansiering. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022)

Sivilsamfunnet på øya har utviklet noen kreative og positive svar på innflytelsen fra Beijing. Svarene deres kan være med på å styrke taiwansk demokratisk motstandskraft. Et eksempel på et svar fra sivilsamfunnet er Anti-Red Media-bevegelsen fra 2019. Anti-Red Media-bevegelsen protesterte mot den kinesiske infiltrasjonen av taiwanske medier og taiwanske utsalgssteders deltakelse i de kinesiske toppmøtene om media som ble holdt på Fastlands-Kina. Bevegelsen mobiliserte 50 000 demonstranter, samtidig som de klarte å finansiere en kampanje for lovgiving mot denne typen aktivitet. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022)

Den politiske ledelsen i Taiwan har satt et fokus rundt spørsmålet om skjult KKP-innflytelse. Regjeringen på øya begynte å foreslå eller vedta lover for å klare håndtere innflytelse fra KKP i valgperioder, investeringsmålinger og åpenheten om utenlandske agenter. De nye lovene DPP-regjeringen har vedtatt har fått kritikk fra deres viktigste opposisjonsparti, Kuomintang

(KMT), som er kjent for å være mer Beijing-vennlige enn DPP. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022) Et eksempel på en lov som ble vedtatt på slutten av 2019 som et svar på KKP-innflytelsen var en ny anti-infiltrasjons lov som forbyr utenlandske makter å finansiere eller lede lobbyvirksomhet i sammenheng med valgkamper eller valgrelatert desinformasjon i Taiwan. Overtredelse av denne loven kan medføre straffer på inntil fem års fengsel. (FreedomHouse, Freedom in the world 2022: Taiwan, 2022)

I løpet av det taiwanske lokalvalget i 2018 ble det lagt merke til noen kinesiske statsjusterte aktører som spredte pro-foreningsretorikk. Dette ble sett på som et forsøk på å svekke den offentlige tilliten til regjeringen på øya samtidig som de prøvde å fremme pro-Kina kandidater. Før lokalvalget i Taiwan den 26. november 2022, ba Tsai Ing-wen om en «innenrikspolitisk enhet» som et tiltak for å bekjempe kinesisk desinformasjon som hadde som mål å polarisere det taiwanske samfunnet. (GSoD G. S., 2022)

DPP-regjeringen bruker fakta-sjekk-verktøy som et forsøk på å motvirke falske fortellinger fra den andre siden av Sundet. Regjeringen samarbeider med sivilsamfunnsorganisasjoner samt sosiale medieselskaper når de anvender disse verktøyene. Med bruk av en slik strategi fra regjeringen unngår de å svekke Taiwans ytringsfrihet. Noen av verktøyene som blir brukt for dette formålet er forbedring av mediekunnskap og samfunnslæring, triksing med algoritmer og arbeid med sosiale medieplattformer for å klare å identifisere og videre holde feilinformasjon borte fra toppen av folkets sosiale mediestrømmer. På den måten unngår de å direkte sensurere spesifikke fortellinger. Ved å ta denne tilnærmingen kan regjeringen bekjempe Kinas desinformasjonskampanjer uten å skade demokratiet sitt. (GSoD G. S., 2022)

21. oktober 2022 arresterte taiwanske retthåndhevelsesbyråer over 250 mistenkte gjengmedlemmer. Fundamentet til den store arresten var et forsøk på å avskrekke organisert kriminalitetsledet vold eksplisitt knyttet til stemmekjøp i forkant av lokalvalget i Taiwan som var planlagt å skje måneden etter. (GSoD G. S., 2022)

5. Resultat/analyse

Forholdet mellom Kina og Taiwan har i stor grad blitt preget av de to forskjellige ideologiene demokrati og diktatur. Disse forskjellene gir et grunnlag for landenes motsetninger og har vært et grunnlag for Kinas propaganda og desinformasjonskampanjer mot den taiwanske øya.

Historien deres er også preget av rivalisering siden KKP tok kontrollen over Fastlands-Kina og ROC gjorde krav på Taiwan. Kina har truer med militæraksjon om nødvendig for å få gjennomført en gjenforening mellom de to nasjonene. (Marinaccio, 2022) Fastlands-Kina har tatt i bruk desinformasjonskampanjer i et forsøk på å påvirke Taiwans politiske system samt å skape splid i landet. Kina har brukt metoder som blant annet betalt annonse, skjulte partnerskap, presseturer falske nyheter, propaganda på sosiale medier, og økonomisk press. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022)

Taiwan er et sårbart offer for kinesisk propaganda- og desinformasjonsangrep som kan forstås fra et sosio-geografisk ståsted om identitet og identitetspolitikk. Identitet omfatter både individuelle og kollektive aspekter. Det er viktig med kontekst når man skal skildre identitet på grunn av at identitet kan ha ulike betydninger i forskjellige situasjoner. I intense konflikter har nasjonale identiteter er ofte avgjørende, samt ideen om et territorielt hjemland kan være avgjørende for den nasjonale psyken. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017) For å styrke sin nasjonale identitet og skape en følelse av territoriell fellesskap, angriper Kina Taiwan med propaganda og desinformasjon. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022) Det blir brukt symbolske grensemarkører for å lage kulturelle skiller mellom «oss» og «de andre» og mellom «her» og «der». I tillegg blir det skapt diskurser for å legitimere bevegelsen overfor DPP-regjeringen sine motstandere, deltakere og samarbeidspartnere. Kina forsøker å utnytte mobiliseringsstrukturer og institusjonelle politiske handlingsrom for å styrke støtte til Beijing via propaganda og desinformasjon i Taiwan. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022)

Den geografiske avstanden mellom Kina og Taiwan kan gjøre konflikten deres mer intens. De korte avstandene gjør et militært angrep mer tilgjengelig. Kina er Taiwans største handelspartner og har flere statsborgere bosatt på fastlandet. Derfor spiller dette en stor rolle i konflikten. Kina og Taiwan har en sammenkobling som gjør en direkte uavhengighetserklæring for Taiwan vanskeligere.

Regionen til Taiwan blir påvirket av Kina sin aggressive oppførselen, og deres forsøk på å utøve kontroll. Som et svar på DPPs valgseier i 2016, har Kina tydd til sosiale medier og spredt desinformasjon i et forsøk på å manipulere globale narrative til deres fordel. Denne praksisen har blitt oppfattet som uetisk, men kinesiske myndigheter vist seg å øke bruken av sosiale medier-kontoer for å fremme pro-Beijing-fortellinger gjennom ulike undersøkelser. KKP

utforsker ulike medietaktikker i et forsøk på å skape lokale splittelser i Taiwan, destabilisere DDP-regjeringen og sabotere diplomatiske bånd mellom Taiwan og andre stater. (FreedomHouse, Freedom in the world 2022, 2022)

Ytringsfriheten til Taiwan skaper utfordringer i kampen mot pro-Beijing-propaganda. Taiwan har et av verdens mest åpne nettmiljøer, noe som gjør at sensurering av propaganda blir vanskelig uten å kvele ytringsfriheten deres. Taiwan har smutthull i sitt reguleringsystem grunnet en lov om åpenhet og utenlandsk deltakelse, dette gjør dem enda mer sårbare for utenlandsk innblanding. (FreedomHouse, Freedom on the net 2022: Taiwan, 2022) Dette kan gjøre Taiwan svake mot utenlandsk innblanding i neste års kommende nasjonale valg på øya. Den kinesiske regjeringen fortsetter å legge press på Taiwans private sektor, noe som kan tyde på at den taiwanske regjeringen kan lene seg mot en uavhengig holdning og stramme inn kontrollen fra kinesisk innflytelse. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022)

5.1 Sammenheng mellom Malters lov og desinformasjonsspredning

Det fins en mulighet der hungersnød, epidemier og krig kan oppstå med befolkningsøkning ifølge Malthus teori. (Sandvik, 1998) Kina har en ekstrem stor befolkning og knapt med ressurser, noe som kan bli sett på et godt eksempel på denne oppfatningen. (FN-sambandet, Kina, 2021) Det kan være en mulighet at Malthus sin befolkningsteori kan ha påvirket Kina nylige forsøk på å svekke Taiwan sitt demokratiske system med bruk av propaganda- og desinformasjonskampanjer. Adopsjonen av Malthus teori kan understreke Kina sitt ønske om å fremme sin politiske og økonomiske stilling ved å bruke Taiwan som et springbrett.

Hypotetisk sett har Kina sin utnyttelse av Taiwan sitt demokratiske frigjøring potensial til å forårsake en økning i Kinas befolkning som overgår deres ressurskapasitet, noe som kan resultere i urovekkende omstendigheter som hungersnød, lidelse. Det er en uenighet om Malthus befolkningsteori stemmer. Som en konsekvens kan Kina ta i bruk territorialisme som et makttrekk. Taiwan blir vedvarende tvunget av Beijing til å følge «Ett Kina»-politikken der de må love troskap til Beijings autoritative regjering. (Marinaccio, 2022) Når det kommer til befolkningsstyring, gir Kinas implementering av ettbarnspolitikken dem omdømme til en overlegen sosial modell med suksess av deres håndtering av befolkningshindringer. Å utvide Beijings innflytelse over Taiwan kan være mulig å oppnås med tillitsskapende innsats, som

Kina muligens vil forfølge. På det viset kan muligens Kina dempe press fra Taiwan om uavhengighet.

Ettbarnspolitikken til Kina kan muligens være en av flere utlødere for den politiske spenningen mellom Sundet. I motsetning til Kina, innførte ikke Taiwan den samme familieplanleggingspolitikken, derfor kan det i teorien ha vekket Kinas bekymring for å miste kontroll over befolkningen. En slik bekymring kan være med å påvirke Kinas holdninger og dempe Taiwans ambisjoner om uavhengighet.

5.2 Globale markedet vs. demokratiske stater

Kina har fått en større økonomisk og politisk innflytelse i verden på grunn av globalisering og internasjonal handel. Kina har de siste årene utviklet seg til å bli en viktig handelspartner for mange land gjennom den økonomiske globaliseringen. (Woetzel, et al., 2019) Dette har gitt Kina muligheten til å bruke økonomisk press mot Taiwan. Belt and Road Initiative kan gi et innblikk i hvilke økonomiske interesser og mål Kina har i sin region. Taiwan kan bruke dette for å få en bredere forståelse av Kinas politiske og økonomiske agendaer i regionen, og videre kan Taiwan muligens motstå eventuelle forsøk på manipulasjon eller påvirkning fra Beijing.

Multinasjonale selskaper har omfavnet den økonomiske globaliseringen, slik at de enkelt flytte kapital og produksjonsaktiviteter over hele kloden samt utnytte forskjeller i arbeids- og markedstilgjengelighet. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017) Kina spiller en betydelig rolle i den prosessen, der de investerer i markeder som Taiwan. (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022) Et skifte mot globalisering garanterer imidlertid ikke jevn suksess for alle regioner, slik Markusens konsept med «klebrige steder i glatte rom» forklarer – enkelte steder samler mer ressurser og økonomisk interesse, som fører til ulikheter på tvers av regioner. (Jordhus-Lier & Stokke, 2017) Kina kan ha en frykt for at Taiwans økonomiske vekst kan true deres evne til å tiltrekke seg ressurser.

Taiwans demokratiske styreform og deres stabilitet kan representere en potensiell risiko for Kina, som har som mål å implantere sitt autoritære regime i Taiwan. Taiwans demokratiske institusjoner blir målrettet av Kinas propaganda- og desinformasjonskampanjer, noe som kan resultere i redusert tillit fra Taiwans befolkning til deres styre. Dette ser ut til å kunne være et av hovedmålene til Beijing. Kinas strategi mot Taiwan for å undergrave Taiwans demokratiske

prinsipper og fremme sine gjenforeningspropaganda preges av manipulerende innsats (FreedomHouse, Beijing's global media influence 2022, 2022). Som et resultat av dette fins det en mulighet for at Taiwans lokale identitet bli påvirket og spenningene mellom Fastlands-Kina og Taiwan kan eskalere ytterligere. Dette kan igjen påvirke store deler av verden, da USA støtter Taiwan militært og i verstefall kan ende opp i en væpnet konflikt mot Kina for å forsvare Taiwan.

Den økonomiske globaliseringen kan være en faktor til at så få nasjoner ønsker å anerkjenne Taiwan som en uavhengig stat. Mange stater har økonomiske interesser i Kina og ønsker muligens derfor å ikke skape splid med dem i frykt av at det skal gå utover deres økonomiske interesser. Det kan se ut som at økonomiske interesser er en større drivkraft enn demokratiske stater om en skal bruke dette argumentet. Men USA er enda en samarbeidspartner av Taiwan og prøver støtte deres demokratiske styreform, selv om de offisielt ikke anerkjenner Taiwan som uavhengige.

6. Figurligste

Figur 1 – Eksponentielt, lineært og Asymptotisk vekstkurve. (Sandvik, 1998). Side 5

Klassekampen. (1998). *Befolkningsvekst er et problem*. Hentet 1.05.2023 fra <http://www.evol.no/hanno/98/KK6.htm>

Figur 2 – Taiwans demokratimål. (GSoD, 2022). Side 15

Global State of Democracy Initiative. (2022). *Taiwan*. Hentet 23.04.2023 fra <https://idea.int/democracytracker/country/taiwan>

Figur 3 – Kinas demokratimål. (GSoD, 2022). Side 15

Global State of Democracy Initiative. (2022). *China*. Hentet 23.04.2023 fra <https://idea.int/democracytracker/country/china>

Figur 4 – Taiwanstredet. (Store norske leksikon, 2020). Side 17

Store norske leksikon. (2020). *Taiwanstredet*. Hentet 25.04.2023 fra <https://snl.no/Taiwanstredet>

7. Litteraturliste

Bashford, A. (2019, mai 8). *Malthus and China*. Hentet fra Cambridge University Press & Assessment: <https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge->

[core/content/view/2F934A45059CB38F186B4A2A23388D1C/S0018246X1900013Xa.pdf/malthus-and-china.pdf](https://www.britannica.com/topic/communism)

Dagger, R., & Ball, T. (2023, mai 27). *Britannica*. Hentet fra communism: <https://www.britannica.com/topic/communism>

FIRE. (u.d.). *Confusingly, the terms are used interchangeably. But they are different — and the distinction matters*. Hentet fra FIRE: <https://www.thefire.org/research-learn/misinformation-versus-disinformation-explained>

FN-sambandet. (2021, februar 10). *Kina*. Hentet fra FN-Sambandet: <https://www.fn.no/Land/kina>

FN-sambandet. (2023, februar 23). *Taiwan*. Hentet fra FN-SAMBANDET: <https://www.fn.no/Land/taiwan>

Feng Wang, B. G. (2016, mars 30). The End of China's One-Child Policy. *Brookings Institution*, 83-85.

FreedomHouse. (2021, november 16). *Beijing's Global Content Manipulation, Plenum Propaganda, Sports Activism*. Hentet fra Freedom House: <https://freedomhouse.org/report/china-media-bulletin/2021/beijings-global-content-manipulation-plenum-propaganda-sports#A2>

FreedomHouse. (2022). *Beijing's global media influence 2022*. Hentet fra Freedom House: <https://freedomhouse.org/country/taiwan/beijings-global-media-influence/2022>

FreedomHouse. (u.d.). *Freedom in the World*. Hentet fra Freedom House: <https://freedomhouse.org/report/freedom-world>

FreedomHouse. (2022). *Freedom in the world 2022*. Hentet fra Freedom House: https://freedomhouse.org/sites/default/files/2022-02/FIW_2022_PDF_Booklet_Digital_Final_Web.pdf

FreedomHouse. (2022). *Freedom in the world 2022: Taiwan*. Hentet fra Freedom House: <https://freedomhouse.org/country/taiwan/freedom-world/2022>

FreedomHouse. (2022). *Freedom on the net 2022: Taiwan*. Hentet fra Freedom House: <https://freedomhouse.org/country/taiwan/freedom-net/2022>

GSoD, G. S. (u.d.). *Democracy Tracker*. Hentet fra Democracy Tracker: <https://idea.int/democracytracker/>

GSoD, G. S. (2022). *The Global State of Democracy 2022: Forging Social Contracts in a Time of Discontent*. Stockholm: Global State of Democracy Initiative.

Isaksen, D. E. (2022, august 25). *Hva er propaganda?* Hentet fra Norsk Utenrikspolitisk Institutt: <https://www.nupi.no/skole/hhd-artikler/2022/hva-er-propaganda>

Jinping, X. (2019, januar 2). 习近平：在《告台湾同胞书》发表40周年纪念会上的讲话。 Beijing, Kina.

Jordhus-Lier, D., & Stokke, K. (2017). *Samfunnsgeografi - En innføring*. Oslo: Cappelen damm akademisk.

Kinetz, E. (2021, mai 28). Army of fake fans boosts Chinas messaging on Twitter. *AP NEWS*.

Lu, H. (2018, mars 13). *A Changing nation: the effects of globalisation on China*. Hentet fra RSM: <https://www.rsm.global/insights/deglobalisation/changing-nation-effects-globalisation-china>

Marinaccio, J. C. (2022, januar 23). *Verdt å vite om Taiwan-Kina konflikten*. Hentet fra Universitetet i Bergen: <https://www.uib.no/hf/155943/verdt-å-vite-om-taiwan-kina-konflikten>

National-Geographic-Society. (2022, mai 20). *National Geographic*. Hentet fra Communism: <https://education.nationalgeographic.org/resource/communism/>

Regjeringen. (2022). *NOU 2022: 9*. Hentet fra Regjeringen.no: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2022-9/id2924020/?ch=10>

- Rennie, D. (2022, oktober 10). *China has chilling plans for governing Taiwan*. Hentet fra economist: <https://www.economist.com/special-report/2022/10/10/china-has-chilling-plans-for-governing-taiwan>
- Rønning, A. (2009, februar 14). *Økonomen som inspirerte Darwin*. Hentet fra forskning.no: <https://forskning.no/evolusjon-okonomi/okonomien-som-inspirerte-darwin/937111>
- Sandvik, H. (1998). Befolkningsvekst er et problem. *Klassekampen*, 12-13.
- Taylor, A. (2015, oktober 8). *Taiwan's Kinmen Islands, Only a Few Miles From Mainland China*. Hentet fra The Atlantic: <https://www.theatlantic.com/photo/2015/10/taiwans-kinmen-islands-only-a-few-miles-from-mainland-china/409720/#:~:text=The%20island%20of%20Taiwan%2C%20governed,China%2C%20across%20the%20Taiwan%20Strait>
- The Taiwan Affairs Office of the State Council, T. S. (2022, august). *The Taiwan Question and China's Reunification in the New Era The People's Republic of China*. Hentet fra Embassy of the people's republic of China in the Gambia: <http://gm.china-embassy.gov.cn/eng/sgxw/202208/P020220810850182763063.pdf>
- Woetzel, J., Seong, J., Leung, N., Ngai, J., Manyika, J., Madgavkar, A., . . . Mionenko, A. (2019, juli 1). *China and the world: Inside the dynamics of a changing relationship*. Hentet fra McKinsey & Company: <https://www.mckinsey.com/featured-insights/china/china-and-the-world-inside-the-dynamics-of-a-changing-relationship#section-header-1>

